

Igaz, a saját műveit vezényelte. De a nagy zeneszerzők közül csak nagyon keveseknek adatott meg, hogy „interpretátori” minőségben ilyen teljesen méltóak lehessenek „saját” műalkotásaikhoz. Ma csak egy Bartók zongorázza úgy saját szerzeményeit, ahogy Kodály dirigálta most zsoltárát, motettáját, himnuszát. A Psalmust már hallottuk a legnagyobb karmesterektől: de olyan megrázó erejű, olyan klasszikusan teljes előadásban, mint most Szegeden, még egyszer sem hallottuk. Kodály Te Deum-vezénylése pedig egyenesen kinyilatkoztatásként hatott — bátran mondhatjuk: ennek a mesterműnek ez volt a tulajdonképpeni bemutató előadása.

Valami egészen mély, férfiasan komoly, nemességében felemelő, igazságában megrendítő pátosz elementáris ritmusa-lendülete hatja át Kodály vezénylését. Minden a legapróbb részletekig világos, plasztikus, de ugyanakkor minden részlet a művészi felépítés nagy egységét-teljességét szolgálja. Egy klasszikus művészi szellem roppant átfogó erejét érezzük itt, olyan intenzíven, hogy önkéntelenül Toscanini és Kodály művészbárságára kell gondolnunk. És valóban, ennek a klasszikus felépítésnek keretében olyan csodálatos elhalkulásokat, olyan hihetetlen fokozásokat hallottunk, hogy azok szinte méltóak voltak egy Toscaninihez...

Annyi bizonyos: ennek a csodálatos hangversenynek nem szabad egyszer s mindenkorra elhangoznia a szegedi Dóm téren. Mint halljuk, a filharmonikusok jövő szezójukra máris tervbe vették a koncert megismétlését, sőt felvetődött a gondolat, hogy mind a három műsorszámot gramofonlemezre veszik fel. Mindkét tervet megvalósítani: kulturális kötelesség. Hadd tudja meg a világ, milyen legmagasabb rendű magyar muzsika zeng immár a szegedi Dóm téren. A szegedi szabadtéri játékok fáradhatatlan kultúrharcosainak munkája igazán megérdemli ezt a propagandát...

1938. aug. 4.

SZEGEDI MŰVÉSZ LONDONBAN: HÉVÉZI ENDRE

Buday György Londonban élő európai hírű grafikuson kívül még egy szegedi származású képzőművész, Hévézi Endrét is számon kell tartanunk, aki az angol fővárosban murális alkotásaival és interieur-dekorációival szintén egyre ismertebbé válik. Hévézi 1923-ban Szegeden született, és közepeiskoláit helyben végezte el. Tanulmányait a budapesti műegyetemen folytatta, de építészmérnöki oklevelét Dániában szerezte meg. Több mint 20 éve tartózkodik külföldön. Kezdetben Dániában dolgozott, és festményeiből itt, majd Koppenhágában, valamint Stockholmban 1947—49 között önálló kiállításokat rendezett. Utána letelepedett Londonban, ahol az építésügyi minisztériumba került.

Művészi érdeklődése — az impresszionista táblaképeket elhagyva — az épületdekoráció felé terelődött. E műfajban jelentékeny gyakorlatra tett szert, mert különböző helyekre falfestményeket és pannókat készített. Szaporodó megbízásai arra ösztönözték, hogy 1960-tól önálló művészként tevékenykedjék. Murális munkái közül megemlíthjük a Stevenage-ban levő Corporation Áruház nagy falképét, továbbá az abesszíniai Debra Libanos-i katedrális — tőle származó — jelentős méretű mozaik- és üvegfestmény-ábrázolását. Mindezeket figurális kompozícióként oldotta meg. Azonban a modern épületek belső környezetéhez igazodva, interieur-dekorációit újabb nonfiguratív — és

ezen belül hol geometrikus, hol amorf — megjelenítésben vitelezi ki. Az utóbbira példa egy londoni étterem aranylapokból és kristálykockákból általa konstruált teremdíszítése. Hévézi Endre tavaly nyáron családjával hazalátogatott Szegedre. Alkotásai közül egyik olajfestményét a Móra Ferenc Múzeumnak adományozta. Gyűjteményes kiállítását Londonban most — idén nyáron — rendezte meg. Az általa küldött szép katalógusból kitűnik, hogy munkáit üveg-, fém- és különböző faanyagok ötletes forma- és színvariálásával dekoratív jellegűen alakítja ki. Kiállított akvarelljei között egy Bánk bán című vízfestmény is volt.

SZ. Z.